CAPITULUM PRIMUM

[In Aegyptō] fīliī Isrāēl crēvērunt, et quasi germinantēs multiplicātī sunt: ac rōborātī nimis, implēvērunt terram.

Surrēxit intereā rēx novus super Ægyptum, quī ignōrābat Ioseph. Et ait ad populum suum: "Ecce, populus fīliōrum Isrāēl multus, et fortior nōbīs est. Venīte, sapienter opprimāmus eum, nē forte multiplicētur: et sī ingruerit contrā nōs bellum, addātur inimīcīs nostrīs, expugnātisque nōbīs ēgrediātur dē terrā."

Præposuit itaque eīs magistrōs operum, ut aff-līgerent eōs oneribus: ædificaverunt-quē urbēs tabernāculōrum Pharaōnī, Phithom et Ramessēs. Quantōque opprimēbant eōs, tantō magis multiplicābantur, et crēscēbant: ōderantque fīliōs Isrāēl Ægyptiī, et afflīgēbant illūdentēs eīs, atque ad amāritūdinem perdūcēbant vītam eōrum operibus dūrīs lutī et lateris, omnīque famulātū, quō in terræ operibus premēbantur. Dīxit autem rēx Ægyptī obstetrīcibus Hebræōrum, quārum ūna vocābātur Sephora, altera Phua, præcipiēns eīs: "Quandō obstetrīcābitis

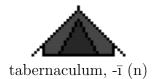
quasi: velut

germināre: emmitere germina (ea quae ex plantīs veniunt:

semen, fructus, cēt.)

rōborāre: firmāre; virēs addere

ingruere: cum vi accedere

tabernaculum quoque significat aedificium sacrum, ad formam tabernaculī praeposuit eīs magistrōs operum: dedit magistrīs potestatem super opera fīliōrum

illūdere: deridēre

Isrāēl

 $lutum, -\bar{\imath}(n)$: terra humida

obstetrix, -īcis(f): femina quae iuvat feminam gravidam parere

partus, -ūs (m): actus pariendi

reservāre: servāre, conservāre

Hebræās, et partus tempus advēnerit: sī masculus fuerit, interficite eum: sī fēmina, reservātē."

non fecerunt iuxta praeceptum regis: non parent praecepto regis mas, maris(m): homo (vel animal) masculinus Timuērunt autem obstetrīcēs Deum, et nōn fēcērunt iuxtā præceptum rēgis Ægyptī, sed cōnservābant marēs. Quibus ad sē accersītis, rēx ait: "Quidnam est hoc quod facere voluistis, ut puerōs servārētis?"

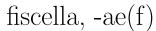
Quæ respondērunt: "Non sunt Hebreæ sīcut Ægyptiæ mulierēs: ipsæ enim obstetrīcandī habent scientiam, et priusquam veniāmus ad eās, pariunt."

confortare: fortem facere, consolari Bene ergō fēcit Deus obstetrīcibus: et crēvit populus, cōnfortātusque est nimis. Et quia timuērunt obstetrīcēs Deum, ædificāvit eīs domōs. Præcēpit ergō Pharaō omnī populō suō, dīcēns: "Quidquid masculīnī sexūs nātum fuerit, in flūmen prōiicite: quidquid fēminīnī, reservātē."

CAPITULUM SECUNDUM

stirps, stirpis(m/f): stricto sensu est truncus arboris, ergo etiam origo est generis in familiis Ēgressus est post hæc vir dē domō Levī: et accēpit uxōrem stirpis suæ. Quæ concēpit,

scirpus, $-\overline{I}(m)$

et peperit fīlium : et vidēns eum ēlegantem, abscondit tribus mēnsibus.

Cumque iam cēlāre nōn posset, sūmpsit fiscellam scirpeam, et līnīvit eam bitūmine ac pice: posuitque intus īnfantulum, et exposuit eum in cārectō rīpæ flūminis, stante procul sorōre eius, et cōnsīderante ēventum reī. Ecce autem dēscendēbat fīlia Pharaōnis ut lavārētur in flūmine. Et puellæ eius gradiēbantur per crepīdinem alveī. Quæ cum vīdisset fiscellam in papūriōne, mīsit ūnam ē famulābus suīs: et allātam aperiēns, cernēnsque in eā parvulum vāgientem, miserta eius, ait: "Dē īnfantibus Hebræōrum est hīc."

scirpeus/a/um: ex scirpīs factus linere: rem aliquam liquidam aut mollem alteri superinducere $bit\bar{u}men, -inis(n)$: limus pinguis et sulphureus pix, picis (f): fluxus combustae in taeda sua resinae cārex, cāricis (f): herba acuta et durissima, sparto similis cārectum, -ī (n): locus caricibus plenus crepīdo, -inis (f): litus maris vel ripa fluminis, quae saxis, aut lapideo margine plerumque sternebantur alveus, -ī (m): fossa, per quam fluvius defluit papyrio, -ōnis (m): locus papyrīs consitus

Cui soror puerī: "Vīs," inquit, "ut vādam, et vōcem tibi mulierem hebræam, quæ nūtrīre possit īnfantulum?"

Respondit: "Vāde."

Perrēxit puella et vocāvit mātrem suam. Ad quam locūta fīlia Pharaōnis: "Accipe," ait, "puerum istum, et nūtrī mihi: ego dabō tibi mercēdem tuam."

Suscēpit mulier, et nūtrīvit puerum: adultumque trādidit fīliæ Pharaōnis. Quem illa adoptāvit in locum fīliī, vocāvitque nōmen eius Moysēs, dīcēns: "Quia dē aquā tulī eum."

In diēbus illīs postquam crēverat Moysēs, ēgressus est ad frātrēs suōs: vīditque af-flīctiōnem eōrum, et virum ægyptium per-cutientem quemdam dē Hebræīs frātribus suīs. Cumque circumspexisset hūc atque illūc, et nūllum adesse vīdisset, percussum Ægyptium abscondit sabulō. Et ēgressus diē alterō cōnspexit duōs Hebræōs rixantēs: dīxitque eī quī faciēbat iniūriam: "Quārē percutis proximum tuum?"

abscondere: rem aliquam aliquo in loco ponere, ut celetur sabulum, -ī: arena rixāre: contendere

Quī respondit: "Quis tē cōnstituit prīncipem et iūdicem super nōs? num occīdere mē tū vīs, sīcut heri occīdistī Ægyptium?"

Timuit Moysēs, et ait: "Quōmodo palam factum est verbum istud?"

Audīvitque Pharaō sermōnem hunc, et quærēbat occīdere Moysēn: quī fugiēns dē cōnspectū eius, morātus est in terrā Madiān, et sēdit iuxtā puteum. Erant autem sacerdōtī Madian septem fīliæ, quæ vēnērunt ad hauriendam aquam: et implētīs canālibus adaquāre cupiēbant gregēs patris suī. Supervēnēre pāstōrēs, et ēiēcērunt eās: surrēxitque Moysēs, et dēfēnsīs puellīs, adaquāvit ovēs eārum. Quæ cum revertissent ad Raguel patrem suum, dīxit ad eās: "Cūr vēlōcius vēnistis solitō?"

puteus, -ī (m): aedificium (et foramen) ex quo aqua excipitur

adaquāre: aquam dāre

vēlox, -ōcis: celer

Respondērunt: "Vir ægyptius līberāvit nōs dē manū pāstōrum: īnsuper et hausit aquam nōbīscum, pōtumque dedit ovibus."

īnsuper: praeterea

At ille: "Ubi est?" inquit: "quārē dīmīsistis hominem? vocātē eum ut comedat pānem."

Iūrāvit ergō Moysēs quod habitāret cum eō. Accēpitque Sephoram fīliam eius uxōrem: quæ peperit eī fīlium, quem vocāvit Gersam, dīcēns: "Advena fuī in terrā aliēnā."

Alterum vērō peperit, quem vocāvit Eliezer, dīcēns: "Deus enim patris meī adiūtor meus ēripuit mē dē manū Pharaōnis."

Post multum vērō tempore mortuus est rēx Ægyptī: et ingemīscentēs fīliī Isrāēl propter opera vōciferātī sunt: ascenditque clā-

ingemīscere: dolere; prae animi angustia in sonum prorumpere et queri, suspirare

vōciferātus/a/um < vōciferārī: vehementer exclamāre pangō, pangere, pepigisse, pactum: constituere, definite statuere mor eōrum ad Deum ab operibus. Et audīvit gemitum eōrum, ac recordātus est fœderis quod pepigit cum Abraham, Isaac et Iācōb. Et respexit Dominus fīliōs Isrāēl et cognōvit eōs.